

Men naar Landstinget Aar efter Aar, tre Fællesudvalg i Træk, har standset den borgerlige Retsreform, saa har Ministeriet andre forfatningsmæssige Midler, hvorved en saadan Sag kan bringes frem. Fællesudvalget er jo ikke det parlamentariske Livs sidste Stadium. Naar dette ikke fører til noget 3 Aar i Træk, er der dog endnu Grundlovsparagraffer, som Ministeriet kan henvise til for at faa Sagen i Gang. Jeg siger altsaa, dette Ministerium er Skyld i, at den borgerlige Retsreform er forsumpet, er gaaet i Staa. Det ser ikke ud til, at den kan komme af Flækken. Og nu kommer man og henviser til, at saa længe den er forsumpet, kan man ikke faa den militære Retsreform, saa længe maa man nøjes med de smaa Lapperier, der her er Tale om.

Nu glæder det mig for saa vidt, at den ærede Ordfører for Flertallet — det antager jeg, det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup), der nys talte, er — dog trods sin medfødte og gennem mange Aar stærkt oparbejdede politiske Nøjsomhed og Beskedenhed, alligevel ikke kunde slaa sig fuldt til Ro med dette Forslag, idet han antydede, at man i Udvalget maatte kunne gaa noget videre. Det glædede mig for saa vidt, som det dog aabner en Mulighed for at komme noget længere, end der her er Tale om. Jeg er ganske enig med ham med Hensyn til det Punkt, hvor han ønskede en videregaaende Ændring. Skulle vi endelig nøjes med en lille Lapperilov i Stedet for at faa det, vi saa længe have ønsket, en fuldstændig Reform, maatte man dog, selv om man holder sig indenfor disse ganske snævre Rammer, der her foreskrives, kunne komme betydeligt længere. Den ærede Ordfører for Flertallet mente, at Appellinstansen kunde omordnes, og jeg maa ogsaa bestemt hævde, at saa langt maa man kunne komme ved Udvalgsbehandlingen, at Appellinstansen bliver civil, i hvert Fald overvejende civil, i hvert Fald lige saa civil som den Appellinstans, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds stillede Ændringsforslag om i 1894.

Dernæst mener jeg, at man maatte kunne indskrænke den militære Retspleje, hvis vi overhovedet ikke kunne komme bort fra al militær Retspleje, al militær Straffelov. Naar vi skulle have en fuldstændig Omordning af vort Militærvæsen, og det staar jo paa Dagsordenen, mener jeg, at saa burde vi gennemføre den, saa burde der ikke være noget, der hed militær Retspleje eller militær Straffelov. Der

burde være fuldstændig Lighed. Men beholder man endelig den militære Retspleje, maatte den i hvert Fald indskrænkes til alene at gælde militære Forseelser. Jeg skulde da mene, at man ved at lade Loven gaa i Udvalg kunde naa at faa strøget disse Ord: „eller ere Straffesager“. Der er ikke Spor af Mening i, at en ganske civil Forbrydelse, Vekselfalsk eller lignende, foretagen i det borgerlige Liv, eller hvad man nu kan tænke sig, skal for en militær Ret. Jeg synes, at saa vidt maatte man kunne komme, at militær Retspleje indskrænkedes til udelukkende at omfatte militære Sager.

Saa vil jeg ogsaa i høj Grad henstille til Udvalgets Overvejelse, at Forsvaret kommer i rette Tid, at det ikke kommer, naar alt er forbi, eller i de fleste Tilfælde naar alt er forbi, men at den anklagede virkelig faar Adgang til Forsvar under Forundersøgelsen. Endelig mener jeg, at man der ogsaa maatte kunne naa saa vidt, som hele Folketinget enstemmigt krævede den 13. Januar 1896, som næsten alle Højremedlemmer ogsaa den Gang stemte for — der var kun et Par, som undlod at stemme, men Forslaget blev som sagt enstemmigt vedtaget —, nemlig at Klasse-systemet afskaffedes og Stemmeafgivningsfrihed sikredes.

De nuværende militære Retter ere jo en ren Parodi. Det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup) talte om, at der dog var lidt demokratisk ved dem. I Stedet for de nuværende Retsvidner i den borgerlige Retspleje, som ganske vist ikke ere meget værd — i Regelen meget ældede Medlemmer af Samfundet, som Forhørsdommeren ikke skænker stor Ærbødighed —, er det i den militære Retspleje saadan, at det er en Kaptajn, der sidder som Præsæs, og en Løjtnant, tror jeg, der sidder som Bisidder, og det, mente det ærede Medlem, maatte paavirke Forhørslederen, altsaa Auditøren, noget. Jeg tror nu, det har grumme lidt at sige, og det kan ikke forhindre, at hele den nuværende militære Retspleje er parodisk. Der skulde ogsaa være det demokratiske ved den, har man sagt, at der møder alle militære Klasser, selv de menige, men ærede Medlemmer vide godt, hvad det vil sige, at der møder 2 menige, 2 Underofficerer, 2 Løjtnanter o. s. v. op parvis. Det er forøvrigt saaledes, at de menige skulle staa op, de maa ikke en Gang sidde ned. Selv om Forhøret varer 2—3—4 Timer, selv om det er overmaade vanskeligt at følge, hvad Auditøren forklarer og oplæser af Doku-